

Тылы сайыннарыыга уонна тулалыыр эйгэни

кытта билиһиннэриигэ дьарык

Темата: «Хотугу норуот баайа - таба»

(орто бөлөххө аналлаах дьарык)

Иитээччи: Иванова Анна

Владимировна

Темата: «Хотугу норуот баайа - таба».

Сыала – соруга: Таба туһунан уопсай өйдөбүлү биэри; эбэнкилии тыллары салгыы (орон, орокоон – тыллары сангарда үөрэтии); кэрэ эйгэтигэр угуйуу (эбэнкилии үнкүү элеменнарын көрдөрүү); толору эппиэти ситиһии.

Туттар тэрил: Таба, тугут уруһуйдаах улахан хартыына, хас биирдии оҕоҕо таба, тугут уруһуйдаах карточкалар, таба тириититтэн оноһук танастар, табалар, сыарҕа, табаҕа олорор киһи макеттара, лабыкта, ИКТ, эбэнкилии мелодиялаах запись.

Тэрийии чааһа: Эбэнкилии “Ёхорье” (оҕолор төгүрүччү тураллар, биир оҕо этээчи).

Иитээччи: Мэнду, куннакар. Алагувкаллу, аямаат. Күндү оҕолор бүгүнгү дьарыкпытыгар төрөөбүт эбэнкилии тылын салгыы билсиэхпит, ол иннинэ таабырынна таайын эрэ:

«Уһун туртайбыт атахтаах

Төбөтүгэр лабаалаах

Лабыкта аһылыктаах

Туундара баайа» Таба

Хартыынаннан үлэ: Чэ, эрэ оҕолор, таба туһунан тугу билэргитин кэпсээн (лабаалаах муостаах, уһун синньигэс атахтаах, туйахтаах, хойуу кылгас түүлээх).

- Саас ханнык бырааһынньык буоларый? (Таба сүүрдүүтэ, табаһыттар сүлүөттэрэ). Таба сүүрдэллэрин көрбүккүт дуо? Хайдах миинэллэрий табаҕа?

- Оттон бу кимий? Таба оҕото – тугут.

- Ким этиэй таба туох туһалааҕын?

- Хоту дойду дьоно сүрүн аһылыкпыт эт, табаттан таннабыт, муоһуттан эмп онороллор эбит. Онтон эбэнки норуота, биһиги саамай наадалаах, туһалаах, танараҕа тэннээх, сүрүн кыылбыт буолар.

- Таба туһатын билээри, тутан – хабаан көрөөрү выставкаҕа барыаҕын.

- Туохтар баалларый? Бу тугуй? (оҕолор толору эппиэттэрэ, кэпсээннэрэ)

- Таба тугу аһылыктанарый?

Лабыкта – таба сүрүн аһылыга буолар (тутан көрөллөр).

Хоһоон: Чэ эрэ, оҕолор хоһоону өйдөөн истинг эрэ.

Орон, орон, орокоон,

Эһэлли со аял,

Нангассини нямакан

Үалгакарри һимакар. (хорунаһ ааһыы)

- оҕолоор, өйдөөн иһиттигит дуо? Эбэнкилии таба диэн – орон, тутут дин – орокоон. (санардыы).

Хамсаныылаах тохтобул: (ИКТ) экранна таба үһкүүтүттэн элеменнар көстөллөр, оҕолор үтүктэллэр.

Карточкаһан үлэ: «Орон» - диэн тылга табаны көрдөрөбүт, «Орокоон» диэн тылга тутуту көрдөрөбүт. Ким түргәнник сыыспака көрдөрөр эбит.

Түмүк: туох сананы биллигит? Таба диэһи эбэнкилии хайдах санарабытыһ?
Тутут диэһи?

Хас биирдидитигэр словариктар бааллар, үөрэпит тылларбытын сурунуохпут.

Манан дьарыкпыт бүтэр.